

N

NAIRU (Non Accelerating Inflation Rate of Unemployment) = το ποσοστό ανεργίας που δεν επιταχύνει τον πληθωρισμό (ή κατά τον Μίλτον Φρίντμαν το φυσικό ποσοστό ανεργίας ή η ανεργία ισορροπίας). Πρόκειται για νεότερη έκδοση της καμπύλης Phillips σε συνθήκες ανοικτής οικονομίας. Το NAIRU αποτελεί ένα κατώφλι ανεργίας κάτω από το οποίο θα επέλθει αναγκαστικά επιτάχυνση του πληθωρισμού. Αυτό σημαίνει ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τη δημοσιονομική πολιτική ούτε η κεντρική τράπεζα τη νομισματική πολιτική με σκοπό να μειώσουν την ανεργία κάτω από ένα σημείο ισορροπίας παρά μόνο με αντίτιμο την αύξηση του πληθωρισμού. Αποτελείται από δύο συνιστώσες: την κλασική ανεργία, που προέρχεται από την αύξηση των μισθών και τη διαρθρωτική ανεργία που έχει σχέση με τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας και ιδιαίτερα με την αναντιστοιχία των θέσεων εργασίας και των γνώσεων και ικανοτήτων των ανέργων. Από το NAIRU προέκυψε για τους κεντρικούς τραπεζίτες, ορισμένους πολιτικούς και συγγραφείς η ανάγκη για διαρθρωτικές αλλαγές στην αγορά εργασίας δηλαδή για περισσότερο ευελιξία, μείωση ή κατάργηση του κατώτατου μισθού, συρρίκνωση των επιδομάτων ανεργίας, αύξηση ή κατάργηση του ορίου απολύσεων. Ωστόσο, το NAIRU βάλλεται πλέον από πολλούς θεωρητικούς. Οι νεότεροι φέρνουν για παράδειγμα την οικονομία των ΗΠΑ που το 1998 και 1999 παρουσίαζε πληθωρισμό από 0,8% μέχρι 1,8% ενώ η ανεργία κυμαινόταν σε επίπεδα από 4,2% έως 4,7% του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές του NAIRU ο πληθωρισμός στις ΗΠΑ έπρεπε να είχε επιταχυνθεί από την εποχή που το ποσοστό ανεργίας έπεσε κάτω από το 6%, πράγμα που δεν συνέβη. Σύμφωνα με εκτίμηση το Β' εξάμηνο του 2004 του CBO (Congressional Budget Office), το NAIRU ευρίσκεται στο 5,2% (το CBO, που ιδρύθηκε το 1975, παρέχει στις Επιτροπές Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων και της Γερουσίας των ΗΠΑ αντικειμενικά στοιχεία χρήσιμα για την ανάλυση των οικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων).

Naked position = γυμνή θέση. Η ανάληψη μιας θέσης από μία επενδυτική εταιρία η οποία κατέχει ομόλογα που δεν είναι προστατευμένα με οποιοδήποτε τρόπο από τον κίνδυνο αγοράς. Πρόκειται για μια θέση που φέρει εξαιρετικό κίνδυνο αφού η έκθεση στον κίνδυνο είναι απεριόριστη.

NASDAQ (National Association of Security Dealers Automated Quotation) system = αυτόματο σύστημα προσδιορισμού των τιμών της Εθνικής Ένωσης Διαπραγματευτών Χρεογράφων. Η μεγαλύτερη εξωχρηματιστηριακή αγορά χρεογράφων των ΗΠΑ. Άρχισε τις εργασίες της την 8.2.1971. Το 1982, οι μεγαλύτερες εταιρίες του Nasdaq δημιουργούν τη Nasdaq National Market που απαιτεί υψηλά πρότυπα εγγραφής και προσφέρει διαπραγμάτευση σε πραγματικό χρόνο. Το 1984 ο Nasdaq εισάγει το σύστημα εκτέλεσης μικρών εντολών (Small Order Execution System, SOES). Το 1990 αλλάζει ονομασία σε Nasdaq Stock Market ενώ το 1994 ξεπερνά το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης σε ετήσιο όγκο μετοχών. Το 1998 συγχωνεύεται με το AMEX και δημιουργεί το Nasdaq-Amex Market Group. Τον ίδιο χρόνο 5.126 επιχειρήσεις συμμετέχουν στο σύστημα με αξία αγοράς 2,6 τρισεκατ. δολάρια ΗΠΑ. Από αυτές 440 είναι ξένες εταιρίες. Οι μετοχές εταιριών υψηλής τεχνολογίας απεικονίζονται στους δείκτες: α) The Nasdaq - 100 Index β) The Nasdaq Composite Index. Οι εντολές αγοράς ή πώλησης μετοχών δίνονται μέσω ενός πολύπλοκου δικτύου Η/Υ και τηλεπικοινωνιών. Οι μετέχοντες διακρίνονται σε: α) διαμορφωτές αγοράς (market makers) που είναι ατομικοί διαπραγματευτές οι οποίοι ανταγωνίζονται μεταξύ τους προωθώντας τις εντολές των πελατών τους και υποχρεούνται να αποδεχθούν τις προτάσεις αγοράς και πώλησης που τους υποβάλλουν οι άλλες τράπεζες β) ηλεκτρονικά τηλεπικοινωνιακά δίκτυα (electronic communications networks, ECNs - trading systems) που εισάγουν τις εντολές των πελατών απευθείας στο σύστημα. Ο NASDAQ είναι μία over-the-counter market χωρίς φυσική τοποθεσία. Η αγορά εδρεύει στη μνήμη ενός Η/Υ με τον οποίο επικοινωνούν 500.000 τερματικά σε όλο τον κόσμο.

NASDAQ indices = οι δείκτες NASDAQ είναι δείκτες σταθμιζόμενοι κατά την αξία της αγοράς (εκτός από το NASDAQ - 100 Index που σταθμίζεται με τη χρήση μιας τροποποιημένης μεθόδου κεφαλοποίησης της αγοράς). Αυτό σημαίνει ότι κάθε μετοχή επηρεάζει το δείκτη κατ'

αναλογία με την αγοραία αξία του. Η αξία αυτή (market value) υπολογίζεται κατά τη διάρκεια της ημέρας με βάση την τελευταία τιμή πώλησης πολλαπλασιαζόμενη με το σύνολο των εκκρεμωσών μετοχών. Οι κυριότεροι δείκτες NASDAQ είναι οι εξής:

• NASDAQ - 100 Index = αποτελείται από 100 μετοχές των μεγαλύτερων μη χρηματοπιστωτικών εγχώριων και πολυεθνικών εταιριών εγγεγραμμένων στη NASDAQ National Market tier του χρηματιστηρίου του Νάζντακ (NASDAQ Stock Market Inc.) Ο δείκτης περιλαμβάνει τις μετοχές μεγάλων εταιριών από τους δυναμικότερους τομείς της βιομηχανίας.

• NASDAQ Financial - 100 Index = αποτελείται από 100 μετοχές των μεγαλύτερων χρηματοπιστωτικών εταιριών.

• NASDAQ Composite Index = περιλαμβάνει όλες τις εγχώριες εταιρίες και τις εταιρίες που δεν έχουν την έδρα τους στις ΗΠΑ και είναι εγγεγραμμένες στη NASDAQ Stock Market Inc. Το 2004 περιελάμβανε πάνω από 5.000 εταιρίες.

• NASDAQ National Market Composite Index = είναι μία υποδιαίρεση του NASDAQ Composite Index και περιλαμβάνει από τις μετοχές αυτού μόνο αυτές που είναι εγγεγραμμένες και στη NASDAQ National Market tier του χρηματιστηρίου του Νάζντακ (NASDAQ Stock Market Inc.)

• NASDAQ Bank Index = περιλαμβάνει όλους τους τύπους των τραπεζών και των αποταμιευτικών ιδρυμάτων και των σχετικών εταιριών συμμετοχών (holding companies), ανταλλακτήρια συναλλάγματος, πρακτορεία είσπραξης επιταγών και εταιρίες θησαυροφυλακίων.

• NASDAQ Industrial Index = δείκτης μετοχών της βιομηχανίας με εξαίρεση αυτών της βιοτεχνολογίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις οποίες υπάρχουν ξεχωριστοί δείκτες (NASDAQ Biotechnology Index και NASDAQ Computer Index).

NCREIF (National Council of Real Estate Investment Fiduciaries) = το Εθνικό Συμβούλιο Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία των ΗΠΑ είναι μία ένωση θεσμικών επενδυτών, ακαδημαϊκών, συμβούλων, εκτιμητών και άλλων φορέων υπηρεσιών που έχουν σχέση με επενδύσεις των ταμείων συντάξεων σε ακίνητα. Συμβάλλει στην κατανόηση της λειτουργίας της αγοράς ακινήτων και την αξιολόγηση των σχετικών επενδυόμενων περιουσιακών στοιχείων με α) την παροχή πληροφόρησης, την προβολή προτύπων και την έρευνα και εκπαίδευση β) την ανά τρίμηνο δημοσίευση του δείκτη NCREIF Property Index (NPI) ο οποίος παρουσιάζει την απόδοση των επενδύσεων επί των ακινήτων που βασίζεται σε στοιχεία που παρέχουν τα μέλη της Ένωσης.

Nellie May = η μεγαλύτερη μη κερδοσκοπική εταιρία παροχής σπουδαστικών δανείων των ΗΠΑ, θυγατρική της Sallie May (βλέπε όρο).

Net (clean) price = η καθαρή τιμή. Στην αγορά χρεογράφων είναι η τιμή η οποία δεν περιλαμβάνει δεδουλευμένους τόκους (accruals).

Net position = καθαρή θέση. Σημαίνει: α) το ποσό του νομίσματος ή άλλου χρηματοοικονομικού μέσου που έχει αγορασθεί ή πωληθεί και το οποίο δεν έχει ακόμα συμψηφισθεί με αντίθετη θέση β) την αξία της χρηματοοικονομικής θέσης αφαιρουμένου του αρχικού κόστους της απόκτησης της θέσης αυτής. Για παράδειγμα, εάν 100 συμβόλαια δικαιώματος προαίρεσης (options) αγοράσθηκαν με 100 ευρώ το καθένα και η τρέχουσα αγοραία αξία είναι 900 ευρώ για κάθε συμβόλαιο, τότε η αξία της καθαρής θέσης είναι $90.000 - 10.000 = 80.000$ ευρώ, όπου 90.000 είναι η τρέχουσα αξία (100 συμβόλαια X 900 ευρώ το συμβόλαιο) και 10.000 είναι το αρχικό κόστος απόκτησης της θέσης (100 συμβόλαια X 100 ευρώ το συμβόλαιο).

Net settlement system = σύστημα καθαρού διακανονισμού. Ένα σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων ή διακανονισμού χρεογράφων οι διακανονισμοί του οποίου πραγματοποιούνται με την εκκαθάριση των διμερών ή πολυμερών θέσεων σε καθαρή βάση. Διαφορετικά λειτουργούν τα συστήματα διακανονισμού σε πραγματικό χρόνο, όπως το σύστημα TARGET, όπου ο διακανονισμός γίνεται πράξη με πράξη και μόνο εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια στο λογαριασμό ή επαρκείς εγγυήσεις.

Netting = ο καθαρός συμψηφισμός μιας θετικής και αρνητικής θέσης που οδηγεί στην αλληλοακύρωση αυτών. Το netting μειώνει τον μεγάλο αριθμό των ατομικών θέσεων ή υποχρεώσεων σε ένα μικρό αριθμό θέσεων. Χρησιμοποιείται επίσης σαν εργαλείο διαχείρισης κινδύνου για να βοηθήσει τους αντισυμβαλλόμενους να μειώσουν το κόστος που προκύπτει από το διακανονισμό των πληρωμών. Στο πλαίσιο του πιστωτικού κινδύνου, υπάρχουν τουλάχιστον τρεις ειδικοί τύποι αυτού του συμψηφισμού:

- **Close-out netting** = κλείσιμο καθαρού συμψηφισμού. Στην περίπτωση της πτώχευσης ενός αντισυμβαλλόμενου, όλες οι συναλλαγές ή οι συναλλαγές μιας δεδομένης μορφής συμψηφίζονται με τιμές αγοράς.
- **netting by novation** = καθαρός συμψηφισμός με τη δημιουργία νέας υποχρέωσης. Οι νομικές υποχρεώσεις των μερών για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων πληρωμών κάτω από μία ή περισσότερες σειρές σχετικών συναλλαγών ακυρώνονται και μία νέα υποχρέωση δημιουργείται που αφορά τις συμψηφιστικές πληρωμές
- **settlement or payment netting** = καθαρός συμψηφισμός διακανονισμού ή πληρωμής. Για τις πράξεις που διακανονίζονται με μετρητά, ο συμψηφισμός μπορεί να εφαρμοσθεί είτε σε διμερή ή πολυμερή βάση και επί σχετικών ή μη σχετικών συναλλαγών.

Network adapter = προσαρμοστής δικτύου. Συνδέει ένα Η/Υ με ένα δίκτυο. Συναντάται σε διάφορους τύπους όπως τις κάρτες Έθερνετ PCI, τις συσκευές PCMCIA (Personal Computer Memory Card International Association) που ονομάζονται επίσης credit card ή PC card adapters ή τις συσκευές USB. Τα Windows και άλλα λειτουργικά συστήματα υποστηρίζουν τους ενσύρματους και ασύρματους προσαρμοστές μέσω ενός μικρού λογισμικού που καλείται device driver και το οποίο επιτρέπει στο λογισμικό εφαρμογής να επικοινωνεί με τον προσαρμοστή υλικού (adapter hardware).

Neutral interest rate = ουδέτερο επιτόκιο. Άλλως, το φυσικό επιτόκιο (natural interest rate) ή επιτόκιο ισορροπίας (equilibrium interest rate). Είναι το επιτόκιο που είναι συμβατό με ένα επίπεδο αύξησης του ΑΕΠ και με ένα σταθερό ρυθμό πληθωρισμού. Άλλως, ουδέτερο επιτόκιο είναι αυτό που επιτρέπει στην οικονομία να αναπτύσσεται χωρίς πληθωριστικές πιέσεις.

New deal = το νέο οικονομικό και κοινωνικό κυβερνητικό πρόγραμμα (1933 – 1937) του προέδρου των ΗΠΑ Franklin D. Roosevelt για την αντιμετώπιση της μεγάλης οικονομικής ύφεσης της δεκαετίας του 1930. Περιείχε τρεις πολιτικές – στόχους, καλούμενες 'Three Rs' (τα τρία R):

1) **Relief** = ανακούφιση. Ήταν η άμεση προσπάθεια για να βοηθήσει το ένα τρίτο του πληθυσμού που υπέφερε από την έλλειψη στοιχειωδών μέσων επιβίωσης. Η πολιτική αυτή αύξησε την απασχόληση μέσω κύρια της εκτέλεσης δημόσιων έργων ενώ το 1935 καθιερώθηκαν τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης και ασφάλισης της ανεργίας.

2) **Recovery** = ανάκαμψη. Ήταν η προσπάθεια για την εξυγίανση της οικονομίας. Ο στόχος αυτός είχε επιτευχθεί μέχρι το 1937 εκτός από την ανεργία που παρέμενε σε υψηλά επίπεδα.

3) **Reform** = μεταρρύθμιση. Βασιζόταν στην υπόθεση ότι η ύφεση οφειλόταν στην εγγενή αδυναμία της αγοράς και για το λόγο αυτό ήταν απαραίτητη η κρατική παρέμβαση για τον εξορθολογισμό και τη σταθεροποίηση της οικονομίας και την εξισορρόπηση των συμφερόντων των επιχειρηματιών, των αγροτών, και των εργαζομένων. Περιείχε μέτρα για αγροτικά προγράμματα, ασφάλιση των καταθέσεων των τραπεζών και την ενθάρρυνση της σύστασης συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Το new deal δεν προέβλεπε τη λειτουργία κρατικών επιχειρήσεων - με εξαίρεση το μεγάλο πρόγραμμα της Αρχής της Κοιλιάδας του Τεννεσί - ούτε υιοθετούσε προγράμματα καταπολέμησης των trusts. Ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ έλεγε συχνά ότι ήταν αντίθετος με τον σοσιαλισμό. Το new deal ήταν ένα κοινωνικό συμβόλαιο που στηρίχτηκε κύρια σε μια κοινωνική συμμαχία την οποία αποτελούσαν το Δημοκρατικό Κόμμα, τα συνδικάτα, οι αγρότες και οι μειονότητες.

New home sales = πωλήσεις νέων κατοικιών. Δείκτης των ΗΠΑ που καταρτίζεται από το Γραφείο Απογραφής του Υπουργείου Εμπορίου (Census Bureau of the Department of Commerce) και ανακοινώνεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα στις 10.00 π.μ. Βασίζεται σε συνεντεύξεις 10.000 περίπου κατασκευαστών ή ιδιοκτητών από περίπου 15.000 επιλεγέντα κατασκευαστικά σχέδια. Δείχνει τη καμπύλη ζήτησης για νεοκατασκευασθείσες

κατοικίες και επί πλέον παρέχει μία εικόνα της δυναμικότητας της οικονομίας. Αν και το δείγμα των ερωτώμενων είναι μικρό, εν τούτοις έχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα. Μία άνοδος των συμβολαίων πώλησης νέων κατοικιών σημαίνει περισσότερες θέσεις εργασίας στον ευρύτερο τομέα των οικοδομών, περισσότερο εισόδημα και μεγαλύτερη κατανάλωση.

News server and Usenet (User Network) = News server είναι ο διακομιστής ειδήσεων. Πρόκειται για ένα υπολογιστή που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποθήκευση ομάδων συζήτησης (ειδήσεων) και των άρθρων που εμφανίζονται σε κάθε ομάδα συζήτησης. Τα μέλη της ομάδας συζήτησεων στο Internet διαβάζουν και δημοσιεύουν μηνύματα και απαντήσεις. Οι διαθέσιμες ομάδες συζήτησης στο Internet είναι χιλιάδες. Σχετικός είναι και ο όρος Usenet (User Network) που σημαίνει το δίκτυο των χρηστών μέσω του οποίου είναι συνδεδεμένοι μεταξύ τους και μοιράζονται τα μηνύματα που έχουν δημοσιευτεί σε ομάδες συζήτησης (ειδήσεων) από όλο τον κόσμο.

New York City borough = οι πέντε διοικητικές μονάδες της πόλεως της Νέας Υόρκης δηλαδή το Μπρονξ, το Μπρούκλιν, το Μανχάταν, το Κουήνς και το Στέιπεν Άιλαντ.

Niche = μια εργασία ή δραστηριότητα που είναι τέλεια για κάποιον ή από τεχνική άποψη μία γωνιά όπου μερικοί άνθρωποι αγοράζουν ένα εξειδικευμένο προϊόν ή χρησιμοποιούν μια ιδιαίτερη υπηρεσία. Niche marketing είναι η πρακτική της διαίρεσης της αγοράς σε ειδικές περιοχές στις οποίες προσφέρονται εξειδικευμένα προϊόντα. Niche market είναι μία από τις ανωτέρω ειδικές περιοχές. Niche business ή niche bank είναι η επιχείρηση ή η τράπεζα που εκμεταλλεύεται τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών και ανοίγει μία θυρίδα ή ένα μικρό υποκατάστημα σε μία περιοχή για να προσφέρει τα προϊόντα της. π.χ. μία εταιρία που πωλεί ένα εξειδικευμένο προϊόν νοικιάζει ένα μικρό χώρο σε ένα αεροδρόμιο ή σε ένα σταθμό μετρό για να πωλήσει το προϊόν της. Μια τράπεζα νοικιάζει μια γωνιά σε μια μεγάλη υπεραγορά για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των πελατών σε μετρητά, σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή και για να πωλήσει δανειοδοτικά προϊόντα και να δώσει την ευχέρεια αγοραπωλησίας μετοχών.

Non-Bank Financial Intermediary, NBFi = μη τραπεζικός χρηματοπιστωτικός διαμεσολαβητής. Πρόκειται κύρια για τους επενδυτικούς οίκους, τις στεγαστικές εταιρίες, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τις εταιρίες αμοιβαίων κεφαλαίων που δεν είναι τυπικά τράπεζες αλλά ασκούν την επενδυτική τραπεζική.

No compulsion - no prohibition = όχι υποχρέωση - όχι απαγόρευση. Αναφέρεται στην περίοδο από 1.1.99 μέχρι την εισαγωγή του ευρώ σαν τραπεζογραμματίου και κέρματος. Στο διάστημα αυτό η εισαγωγή του ευρώ στις πληρωμές ούτε επιβαλλόταν ούτε απαγορευόταν. Επαφίετο στην διακριτική ευχέρεια κρατών, ατόμων και επιχειρήσεων. Εξαίρεση αποτελούσαν οι νέες εκδόσεις κρατικών τίτλων που έπρεπε να εκφράζονταν στο ενιαίο νόμισμα.

Node = δεσμός. Στην πληροφορική είναι κάθε συσκευή που συνδέεται με ένα δίκτυο Η/Υ. Συσκευές μπορεί να είναι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, προσωπικοί ψηφιακοί βοηθοί (Personal Digital Assistants), κυτταρικά τηλέφωνα ή διάφοροι άλλοι τύποι δικτυακών εφαρμογών. Σε ένα δίκτυο IP (Internet Protocol), δεσμός είναι κάθε συσκευή με μία διεύθυνση IP.

Nominee = το πρόσωπο, η τράπεζα ή ο διαμεσολαβητής (broker) στο όνομα του οποίου μεταφέρονται τα χρεόγραφα.

Non-Governmental Organisation, NGO = μη κυβερνητικός οργανισμός. Ο όρος αναφέρεται στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα. Οι οργανισμοί αυτοί συμβάλλουν στην ανάπτυξη των λιγότερο αναπτυγμένων κρατών μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων όπως είναι τα κοινοπρακτικά αναπτυξιακά σχέδια, η χρηματοδοτική συνδρομή, η προμήθεια υλικών, η αποστολή εμπειρογνομώνων, η διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και γενικά η ανάπτυξη της εκπαίδευσης. Ορισμένοι μη κυβερνητικοί οργανισμοί χρηματοδοτούνται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, άλλους υπερεθνικούς οργανισμούς και από τα κράτη. Σήμερα, με την ευρεία έννοια του όρου περιλαμβάνονται και όσοι από αυτούς προσφέρουν ιατρική βοήθεια σε μη αναπτυγμένες χώρες ή σε πολεμικές και μεταπολεμικές περιόδους, οι οργανισμοί προστασίας του περιβάλλοντος, οι φιλειρηνικές οργανώσεις και τα ιδιωτικά ερευνητικά ιδρύματα.

Non-liquid assets = μη ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία, δηλαδή όσα δεν είναι εύκολο να μετατραπούν άμεσα σε μετρητά. Οι μετοχές και τα ομόλογα για παράδειγμα είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα διότι μπορούν ταχύτατα να πωληθούν έναντι μετρητών. Αντίθετα, ένα ακίνητο περιουσιακό στοιχείο (π.χ ένα κατάστημα) δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμο έναντι μετρητών διότι απαιτείται χρόνος για να ευρεθεί ο αγοραστής που προσφέρει ικανοποιητικό τίμημα και στη συνέχεια να ακολουθήσουν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες πώλησης.

Non-Monetary Financial Institution (Non-MFI) = Μη Νομισματικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα (Mn-NXI). Για τους ενοποιημένους ισολογισμούς διακρίνουμε τους εξής τομείς:

α) Κυβέρνηση (Government) με τους ακόλουθους υποτομείς:

- **General Government** = Γενική Κυβέρνηση. Πρόκειται για μονάδες κατοίκων που δραστηριοποιούνται α) στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών εκτός αγοράς με στόχο την κάλυψη της ατομικής ή συλλογικής κατανάλωσης β) ή/και στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος και πλούτου
- **Central Government** = Κεντρική Κυβέρνηση. Διοικητικές αρχές του κράτους που η αρμοδιότητά τους εκτείνεται σε όλη την επικράτεια με εξαίρεση τις αρχές που διοικούν τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης.
- **State Government** = Κρατική Κυβέρνηση. Θεσμικές αρχές που ασκούν μερικές από τις κυβερνητικές λειτουργίες σε ένα επίπεδο κατώτερο αυτού της κεντρικής κυβέρνησης και ανώτερο της τοπικής κυβέρνησης.
- **Local Government** = Τοπική Κυβέρνηση. Δημόσια διοίκηση της οποίας οι αρμοδιότητες εκτείνονται μόνο σε τοπικό επίπεδο.
- **Social security funds** = ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Κεντρικά και τοπικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου των οποίων η δραστηριότητα έγκειται στην προσφορά κοινωνικών παροχών.

β) Άλλοι κάτοικοι (Other residents) = κάτοικοι που έχουν το χαρακτήρα μη NXI πέραν της γενικής κυβέρνησης. περιλαμβάνουν:

- **Other financial intermediaries** = άλλοι χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές. Πρόκειται για μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και οιονεί επιχειρήσεις (με εξαίρεση τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα ταμεία συντάξεων) που ασκούν χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση με την ανάληψη υποχρεώσεων, σε μορφές που δεν περιλαμβάνουν νομίματα, καταθέσεις ή στενά υποκατάστατα αυτών, απέναντι σε θεσμικούς επενδυτές εκτός των NXI.
- **Insurance corporations and pension funds** = ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ταμεία συντάξεων. Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και οιονεί επιχειρήσεις που ασχολούνται κύρια με την κάλυψη ασφαλιστικών κινδύνων και την παροχή συντάξεων και άλλων μορφών κοινωνικής ασφάλισης. Ασκούν χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση σαν συνέπεια της συγκέντρωσης κινδύνων.
- **Non-financial corporations** = μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Επιχειρήσεις και οιονεί επιχειρήσεις μη εμπλεκόμενες σε χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση αλλά κύρια δραστηριοποιούμενες στην παραγωγή αγαθών της αγοράς και την προσφορά μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.
- **Households** = νοικοκυριά. Ιδιώτες ή ομάδες ιδιωτών όπως οι καταναλωτές, οι παραγωγοί αγαθών και οι δραστηριοποιούμενοι στην προσφορά μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών αποκλειστικά για αυτούς τους ίδιους που είναι και οι τελικοί καταναλωτές των προϊόντων και οι χρήστες των υπηρεσιών τους. Στην ανωτέρω έννοια περιλαμβάνονται και τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν τα νοικοκυριά και τα οποία παράγουν αγαθά και υπηρεσίες μη εμπορεύσιμες στην αγορά και απευθυνόμενες σε ιδιαίτερες ομάδες νοικοκυριών.

Non-performing loan = μη αποδοτικό δάνειο. Δάνειο του οποίου οι δεδουλευμένοι τόκοι δεν πληρώνονται από τον δανειολήπτη.

Non-wage cost of labour = το μη μισθολογικό κόστος εργασίας. Το κόστος που επιβαρύνει το συντελεστή "εργασία" εκτός από την καταβολή πάσης φύσεως αποδοχών. Μη μισθολογικό κόστος είναι κατ' εξοχήν οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές και ακολουθούν οι παροχές

του εργοδότη που σχετίζονται με την κοινωνική πολιτική. Στην Ελλάδα, οι εργοδοτικές οργανώσεις, όχι δίκαια, υπολογίζουν στο μη μισθολογικό κόστος και τις εξής ρυθμίσεις: α) την καταβολή αποδοχών στους μισθωτούς σε περίπτωση αναρρωτικής αδειας αυτών β) τις υποχρεωτικές προσλήψεις μέχρις 8% ατόμων με ειδικές ανάγκες και πολυτέκνων γ) την υποχρεωτική καταβολή αποζημίωσης του Ν. 2112/20 σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας δ) την καταβολή χαρτοσήμου ή άλλων εργοδοτικών κρατήσεων που υπολογίζονται σε ποσοστό επί του μισθού ε) την υποχρεωτική καταβολή κοινωνικών επιδομάτων (γάμου, τέκνων κλ.) ζ) τη μειωμένη απασχόληση με πλήρεις αποδοχές των μητέρων με παιδιά μέχρι 2 ετών.

NOREX exchanges and HEX = η συνεργασία των Χρηματιστηρίων των βορείων και βαλτικών κρατών. Δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 1999 με τη συμμετοχή των χρηματιστηρίων της Στοκχόλμης και της Κοπεγχάγης ενώ τον Αύγουστο του ίδιου έτους προσχώρησε το Χρηματιστήριο του Όσλο. Στις 2 Μαΐου 2000 ανακοίνωσαν τη συνεργασία τους τα χρηματιστήρια των τριών βαλτικών κρατών, δηλαδή της Ρίγας, του Ταλλίν και του Βίλνιους και την 15 Ιουνίου του ίδιου έτους υπογράφηκε η συμφωνία προσχώρησης με το Χρηματιστήριο της Ισλανδίας. Την 8.2.2003 το HEX Integrated Markets, που περιελάμβανε τα χρηματιστήρια του Ελσίνκι, της Ρίγας, της Στοκχόλμης και του Ταλλίν συμφώνησαν με τη NOREX για μια πιο ενισχυμένη συνεργασία. Η NOREX Alliance αποτελεί μια στρατηγική συμμαχία μεταξύ του Copenhagen Stock Exchange, του Oslo Börs, του Stockholmbörsen και του Iceland Stock Exchange. Μέλος (τράπεζα, επενδυτική ή χρηματιστηριακή εταιρία κ.λ.π.) μπορεί να είναι εγγεγραμμένο σε ένα, δύο, τρία ή και στα τέσσερα ανωτέρω χρηματιστήρια. Την 27.9.2004 η συμμαχία ανακοίνωσε ότι οι βόρειες και οι βαλτικές χώρες έγιναν μία ενιαία αγορά χρεογράφων. Οι κάτοικοι της Σουηδίας, Δανίας, Νορβηγίας, Φινλανδίας, Ισλανδίας, Εσθονίας και Λετονίας μπορούν να χρησιμοποιούν για τις αγορές και πωλήσεις χρεογράφων. Η συμμαχία για το σκοπό αυτό προσφέρει διαπραγμάτευση σε μετοχές, ομόλογα και παράγωγα μέσω της ηλεκτρονικής εμπορικής πλατφόρμας SAXESS η οποία προσφέρει αυτόματη διαπραγμάτευση από σταθμούς εργασίας. Η NOREX διαπραγματεύεται 876 μετοχές εταιριών επτά χρηματιστηρίων.

Nostro account = ένας τρεχούμενος τραπεζικός λογαριασμός συνήθως σε ξένο νόμισμα που τηρείται σε άλλη τράπεζα και χρησιμοποιείται για τις εισπράξεις και πληρωμές του δικαιούχου του λογαριασμού. Η τράπεζα στον οποίο τηρείται ο λογαριασμός ονομάζεται 'ανταποκριτής' (correspondent). Φέρει τον λατινικό όρο 'nostro' δηλαδή «ο δικός μας» λογαριασμός σε άλλη τράπεζα.

Note Issuance Facility, NIF = διευκόλυνση έκδοσης χρεογράφων. Παρέχεται από μία κοινοπραξία εμπορικών τραπεζών προς ένα εκδότη μεσοπρόθεσμων χρεογράφων (medium term notes, MTN) του οποίου ολόκληρη η έκδοση δεν απορροφήθηκε από την αγορά. Η κοινοπραξία, που έχει αναλάβει συνήθως τη διοργάνωση της έκδοσης, αναλαμβάνει την υποχρέωση να απορροφήσει τα αδιάθετα χρεόγραφα. Είναι χρήσιμη διότι μειώνει τον κίνδυνο και το κόστος και για το δανειστή και για το δανειζόμενο. Το NIF ενεργεί σαν underwriter.

Notional amount = θεωρητικό ποσό. Είναι το κύριο ποσό ή η ονομαστική αξία ενός παραγώγου προϊόντος. Συγκεκριμένα, είναι ο αριθμός των νομισματικών μονάδων, των μετοχών ή άλλων μονάδων μέτρησης που προδιορίζεται στο συμβόλαιο του παραγώγου. Χρησιμοποιείται για να υπολογίζει τις πληρωμές που ανταλλάσσονται μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων στη συναλλαγή.

Notional value = θεωρητική αξία. Είναι η αξία του υποκειμένου μέσου (underlying instrument) ενός παραγώγου στην τιμή δύο ημερών (spot price). Στην περίπτωση συμβολαίου δικαιώματος προαίρεσης (option) ή συμβολαίου μελλοντικής εκπλήρωσης (future) είναι ο αριθμός των μονάδων του υποκειμένου μέσου πολλαπλασιαζόμενος με την τιμή spot του μέσου.

NYSE Group Inc = Όμιλος του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης. Η αρχική εταιρία «Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης» (New York Stock Exchange, NYSE) έλκει την καταγωγή της από το έτος 1792 όταν 24 μεσολαβητές μετοχών της Νέας Υόρκης υπέγραψαν τη Buttonwood Agreement. Την 20 Απριλίου του 2005 το NYSE και το Χρηματιστήριο

Archipelago Exchange(ArcaEx®) συμφώνησαν να συγχωνευθούν μέσω της δημιουργίας του ομίλου NYSE Group Inc που λειτουργεί δύο χρηματιστήρια:

✪ το New York Stock Exchange LLC (the "NYSE") που είναι το μεγαλύτερο χρηματιστήριο μετοχών του κόσμου. Την 31.12.2006 οι εταιρίες από όλο τον κόσμο που ήσαν εγγεγραμμένες σε αυτό αντιπροσώπευαν μία κεφαλαιοποίηση 26,5 τρισεκατομμυρίων δολαρίων

✪ το NYSE Arca, Inc που είναι το πρώτο ανοικτό ηλεκτρονικό χρηματιστήριο των ΗΠΑ διαπραγματευόμενο μετοχές εισηγμένων εταιριών, κεφάλαια διαπραγματευόμενα σε οργανωμένες αγορές (Exchange Traded Funds, ETFs) και διαπραγματευόμενα μετοχικά συμβόλαια δικαιώματος προαίρεσης (trading equity options). Οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες του NYSE Arca, Inc προσφέρουν στους πελάτες ταχύτατη ηλεκτρονική εκτέλεση και άμεση και ανώνυμη πρόσβαση.

✪ Στον όμιλο ανήκει και η μη κερδοσκοπική και ανεξάρτητη θυγατρική εταιρία NYSE Regulation που παρακολουθεί τις εισηγμένες εταιρίες των δύο χρηματιστηρίων για την εφαρμογή των ρυθμίσεων των ομοσπονδιακών νόμων και την τήρηση των χρηματοοικονομικών και εταιρικών προτύπων.

✪ Την 22.5.2005 το NYSE Group Inc ανακοίνωσε την εξαγορά έναντι 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων του ευρωπαϊκού χρηματιστηρίου Euronext N.V (βλέπε όρο «Euronext N.V – NYSE Group Inc»).

✪ Την 10.1.2007 το NYSE Group Inc ανακοίνωσε την απόκτηση του 5% του μετοχικού κεφαλαίου του χρηματιστηρίου της Βομβάης National Stock Exchange of India Limited (NSE) αντί 115.000.000 δολαρίων.

✪ Την 31.1.2007 το NYSE Group Inc ανακοίνωσε συμφωνία περί στρατηγικής συμμαχίας με το Χρηματιστήριο του Τόκιο (Tokyo Stock Exchange, TSE) στους τομείς των τεχνολογικών και των δομικών συστημάτων της αγοράς, τις υπηρεσίες διαπραγμάτευσης, της παραγωγής στοιχείων της αγοράς, των υπηρεσιών προς εκδότες και επενδυτές και των κανονιστικών ρυθμίσεων.